

Greek Translated by:
Christina Soulios, MSc.
Psychologist, Palliative Care
Trainee in Systemic Psychotherapy, Athenian Institute of Anthropos, Greece

Εκκεντρικότητα Και Έλλειψη Ανοχής: Μια Συστημική Κριτική¹

Gianfranco Cecchin, Gerry Lane, Wendel A. Ray²

Η κοινωνία έχει πολλές μεθόδους παρέμβασης σε περίπτωση που ένα άτομο το οποίο συμπεριφέρεται με τρόπο αυτοκαταστροφικό, εκκεντρικό ή παράλογο, αυθόρμητα ζητήσει βοήθεια. Όταν, ωστόσο αυτό το άτομο δε ζητάει βοήθεια, ο επικρατών πολιτισμός έχει ένα πρόβλημα να αντιμετωπίσει. Για να επιτευχθεί η ενσωμάτωση του ατόμου που αποκλίνει στο πολιτισμό, ορισμένοι κρίνουν απαραίτητο να το εξαναγκάσουν να μπει σε κάποιο είδους προγράμματος αποκατάστασης. Αυτό το άρθρο περιγράφει εναλλακτικούς τρόπους επιτυχημένης δουλειάς με ανθρώπους οι οποίοι βιώνουν εμφανώς αδιάλλακτες συναισθηματικές ή συμπεριφορικές δυσκολίες στη διαβίωση.

Λέξεις Κλειδιά: εκκεντρικότητα, πίεση, περιέργεια, αλληλεπίδραση, περιεχόμενο(α).

¹ Αυτή η εργασία γράφτηκε αρχικά ως εισαγωγικό κεφάλαιο για αυτό που προοριζόταν να είναι το τρίτο βιβλίο συνεργασίας των συγγραφέων. Ο θάνατος του Gianfranco Cecchin στις 2 Φεβρουαρίου, 2004 είχε ως αποτέλεσμα την αναστολή του έργου. Η Αγγλική έκδοση δημοσιεύτηκε για πρώτη φορά εδώ, ενώ είχε δημοσιευθεί στα Ιταλικά ως *Eccentricità e intolleranza: una critico sistemica*. *La rivista Connessioni è ill Centro Milanese di Terapia della Famaglia*, (2005), 16, Feb, 9-22, και στα Γερμανικά ως *Exzentrizität und Intoleranz: Eine systemische Kritik*, *Zeitschrift für systemische Therapie und Beratung*, (2006), 24 (3), 156-165.

² Οι συγγραφείς αναφέρονται με αλφαβητική σειρά. Ο Gianfranco Cecchin, MD, ήταν συν-δημιουργός της Συστημικής Οικογενειακής Θεραπείας του Μιλάνου, συν-ιδρυτής της Σχολής Οικογενειακής Θεραπείας του Μιλάνου στο Μιλάνο της Ιταλίας. Ο Gerry Lane, LCSW, LMFT ιδιωτεύει στην Atlanta, Georgia. Ο Wendel A. Ray, Ph.D., είναι Ανώτερο Ερευνητικό Μέλος και πρώην Διευθυντής του Mental Research Institute, και Καθηγητής της Θεωρίας Οικογενειακών Συστημάτων στο Πανεπιστήμιο της Louisiana – Monroe.

Διαλογική Ανάλυση Της Αφήγησης Σε Συνάντηση Οικογενειακής Θεραπείας³

Peter Rober⁴, Jaakko Seikkula⁵ & Aarno Laitila⁵.

⁴Κέντρο για μελέτη της οικογένειας και της σεξουαλικότητας (KU Leuven, Βέλγιο) και
Πλαίσιο (UPC Leuven, Βέλγιο).

⁵Πανεπιστήμιο Jyväskylä (Φινλανδία)

Στο άρθρο αυτό θέλουμε να παρουσιάσουμε μερικά εννοιολογικά εργαλεία της διαλογικής τα οποία μπορούν να προσφέρουν στους οικογενειακούς θεραπευτές μια ενδιαφέρουσα οπτική της αφήγησης σε οικογενειακές συνεδρίες. Θα εξετάσουμε τη συμπλοκότητα της διαλογικής στην αφήγηση και θα συζητήσουμε μερικές σημαντικές της διαστάσεις. Επιπλέον, θα παρουσιάσουμε σφαιρικά τις κύριες θεωρητικές έννοιές μας που μπορεί να φανούν χρήσιμες για μια διαλογική ανάλυση οικογενειακών συνεδριών: φωνή, λέξεις/ενέργειες, θέσεις και αλληλουχία. Τέλος, θα επικεντρωθούμε στον τρόπο που διαλογικά αναλύουμε την αφήγηση στις οικογενειακές συνεδρίες και θα παρουσιάσουμε τον δικό μας τρόπο να δουλεύουμε χρησιμοποιώντας το πορτρέτο μιας πραγματικής συνεδρίας οικογενειακής θεραπείας.

Λέξεις Κλειδιά: διάλογος, ψυχοθεραπεία, διαδικασία αναζήτησης, εποπτεία

³ Η εργασία αυτή ξεκίνησε κατά τη διάρκεια της διαμονής του Peter Rober ως φιλοξενούμενου βοηθητικού μέλους έρευνας στο Πανεπιστήμιο Jyväskylä της Φινλανδίας τον χειμώνα του 2007-2008. Η εργασία αναπτύχθηκε περαιτέρω κατά τις συναντήσεις στο Βέλγιο με τους Jaakko Seikkula, Aarno Laitila και John Shotter τον Οκτώβριο του 2008 και τον Αύγουστο του 2009.

Το Τοτέμ :Η Θεραπευτική αξιολόγηση οικογενειακών ταμπεραμέντων και καταστάσεων μέσω τοτεμικών ζώων

Raymond Traube

Παιδο-ψυχίατρος, Neuchatel, Ελβετία

Πρόεδρος της SISTEMICA (Ελβετική Ομοσπονδία Εταιριών Οικογενειακής Θεραπείας)

Το Τοτέμ είναι ένα εργαλείο εκτίμησης μιας κατάστασης ενώ διαδραματίζεται η θεραπευτική συνεδρία ενός παιδιού. Συμβάλλει στη σύνδεση της συμπτωματικής συμπεριφοράς ενός παιδιού που δείχνει το δικό του ταμπεραμέντο με τα αντιλαμβανόμενα από αυτό ταμπεραμέντα των μελών της οικογένειας. Συμβολικά γνωρίσματα που αντλούνται από τις φύσεις των ζώων διευκολύνουν τις αναπαραστάσεις των αμοιβαίων ταυτίσεων στην οικογένεια. Εικόνες ζώων κολλημένες πάνω σε μαγνήτες αντιπροσωπεύουν τα αρχέτυπα που ανήκουν στο σύνολο των κοινωνικών στοιχείων. Μαγνήτες ζώων παρουσιάζονται σε ένα πιάτο, επιλέγονται από την οικογένεια και απλώνονται σε ένα μαγνητικό πίνακα. Ο/η ασθενής, τα αδέρφια του/της και οι γονείς του/της ταυτίζονται με τους αντίστοιχους χαρακτήρες. Η ιστορία της οικογένειας, οι αντίστοιχες προσκολλήσεις και οι θεραπευτικοί στόχοι διερευνώνται. Αυτή η διερεύνηση μπορεί να επεκταθεί και στους συμμαθητές, στα δίκτυα και σε ομαδική συζήτηση. Αξιοποιείται επίσης όταν γίνεται δουλειά με θεραπευτικές ομάδες και με παιδιά, έφηβους και ενήλικες εξατομικευμένα. Μια προσωπική ανάλυση 750 Τοτέμ δείχνει την πλούσια και άμεση σοδειά τέτοιων αναπαραστάσεων χρησιμοποιώντας ένα απλό, ευχάριστο, αυθόρμητο, ουδέτερο και διαδραστικό μέσο.

Λεξεις Κλειδιά: ταμπεραμέντο, χαρακτηριστικά προσωπικότητας, οικογενειακή θεραπεία, θεραπεία παιγνιδιού, αρχέτυπα.

Ο Bateson, η Διπλή Περιγραφή, Βαθμονόμηση (Calibration), Απαγωγή και Ενσωμάτωση: Προετοιμάζοντας τους Εαυτούς μας για το Συμβάν της Αλλαγής

John Shotter,

Πανεπιστήμιο του New Hampshire, ΗΠΑ και
Πανεπιστήμιο του Bedfordshire

Σχετιζόμαστε με τον κόσμο γύρω μας μόνο μέσω των ιδεών μας ή υπάρχει ένας πολύ πιο άμεσος, αυθόρμητος, σωματικός τρόπος συσχετισμού; Διερευνώ τη δεύτερη πιθανότητα βάσει της αντίληψης του Bateson (1979) της «διπλής περιγραφής» – ένα φαινόμενο που συμβαίνει όταν “δύο ή περισσότερες πηγές πληροφόρησης σμίγουν για να παράγουν μια πληροφορία διαφορετική από αυτή κάθε πηγής ξεχωριστά» (σ.31). Τα φαινόμενα αυτά είναι δυναμικά φαινόμενα, υπό την έννοια ότι έχουν την μοναδική τους ύπαρξη μόνο στο εντός των ενσωματωμένων σχέσεών μας με την χρονική εξέλιξη γεγονότων στις δυο ή περισσότερες σχετικές πηγές. Ως τέτοιες, όπως το εξέφρασε ο Bateson (1979), σε σχέση με τα γεγονότα από όπου πηγάζουν είναι «διαφορετικού τύπου» λογική (Russell, 1908). Είναι αισθήματα ή αισθήσεις για τις οποίες μπορούμε να αποκτήσουμε συνειδητότητα αν προσανατολιστούμε προς τη παρουσία τους. Ο Bateson συνέδεσε αυτή τη σημαντική διορατικότητα μόνο μερικώς με τους τρόπους με τους οποίους μπορούμε να κάνουμε τους εαυτούς μας έτοιμους να σχετιστούμε με άλλους και αλλότητες γύρω μας μέσω της έννοιας της βαθμονόμησης (calibration). Παρακάτω, ακολουθώντας τους Merleau-Ponty (1962), Todes (2001), και Wittgenstein (1953), περιγράφω το είδος των δραστηριοτήτων προετοιμασίας που μπορούν να μας βοηθήσουν να νιώθουμε όλο και πιο οικεία όταν ζούμε ανάμεσα στην συμπλοκότητα και την αλλαγή – διεργασίες που συνδέονται με τις αναφορές του Bateson (1979) για απαγωγή και βαθμονόμηση (calibration) και με την αντίληψή μας περί «του προτύπου που συνδέει».

Λέξεις κλειδιά: βαθμονόμηση (calibration), απαγωγή, ενσωμάτωση, διπλή περιγραφή, προσανατολισμός

Αλληλουχία, Συντονισμένη Δράση Και Διεθνείς Ειρηνευτικές Ενέργειες: Εκπαιδύοντας Κοινωνικούς Λειτουργούς Να Αντιδρούν Χωρίς Σκέψη

Rozanne Leppington

Σχολή Επικοινωνιακών Σπουδών, Πανεπιστήμιο James Madison, Βιρτζίνια, ΗΠΑ

Οι κοινωνικοί λειτουργοί και θεραπευτές βιώνουν «επιθέσεις», παρατηρούν μέλη οικογενειών να «επιτίθενται» ο ένας στον άλλον και παρά ταύτα, πρέπει να βάζουν στην άκρη οποιεσδήποτε εσωτερικές αντιδράσεις ενδεχομένως έχουν και να συμπεριφερθούν με έναν τρόπο που θα είναι ο καλύτερος για τους πελάτες τους. Η ταχύτητα της αντίδρασης μπορεί να είναι κρίσιμη. Μια «απήφιστη» ή «απερίσκεπτη» αντίδραση είναι πιο γρήγορη από μια που τη διαμεσολαβεί μια επιβαλλόμενη «καλή συνείδηση» ή από έναν επαγγελματικό κώδικα δεοντολογίας. Η διαρκής διαχείριση αυτής της διαδικασίας είναι δύσκολο έργο και μπορεί να συμβάλλει στην επαγγελματική εξουθένωση. Η εργασία αυτή διερευνά πώς να αλλάξει κανείς εκείνη τη στιγμή της καταπίεσης μιας ανεπιθύμητης εσωτερικής αντίδρασης και την μετατροπή της σε μια ικανότητα να παράγει (αντι)δράσεις που είναι στιγμιαίες, με συνοχή, σκόπιμες πράξεις ειρήνης. Επιβεβαιώνει το ότι η επικοινωνιακή διάδραση είναι η πρωταρχική ανθρώπινη διαδικασία που δημιουργεί, αλλάζει και διατηρεί την κοινωνική και φυσική πραγματικότητα. Χρησιμοποιεί τη θεωρία της ενοποιημένης επικοινωνίας CMM για να εξετάσει τις ηθικές λειτουργίες της αντίδρασης σε κάτι που εκλαμβάνεται ως «επίθεση», να περιγράψει μερικά προβλήματα με το παράδοξο του Ειρηνισμού, να ελέγξει το φαινόμενο της Νευροπλαστικότητας και να χρησιμοποιήσει την κατά περίπτωση μελέτη για να εξηγήσει τη φιλοσοφία και πρακτική Aikido ως έναν χρήσιμο εμπειρικό τρόπο για να αποδειχθεί πως η διαχειριζόμενη αλληλουχία μπορεί να χρησιμοποιηθεί στην εκπαίδευση θεραπευτών, κοινωνικών λειτουργών και άλλων σε καταστάσεις υψηλής σύγκρουσης για να παραχθεί 'ένας ισχυρός ειρηνισμός' σαν ένας συνεχιζόμενος τρόπος ζωής. Θέτει τη φιλοσοφία (ιστορίες πλαισίου) στην καρδιά της δράσης, για την ενδυνάμωση ατόμων σε σύγκρουση ώστε να «δράσουν καλώς» *χωρίς σκέψη*. Άρα, σχετίζεται με τα θέματα της ουδετερότητας, της κρίσιμης θεραπείας και της παρέμβασης μέσω μιας θεμελιώδους εξάσκησης δεοντολογίας της φροντίδας.

Λέξεις-Κλειδιά: Παρέμβαση, εκπαίδευση, νευροπλαστικότητα, CMM, Ηθική Λογική, ειρηνευτικές σπουδές.